

Тема: Вступ. Україна і світ на порозі XX ст.: основні тенденції соціально-економічного, політичного та культурного розвитку

План

1. Україна на початку XX ст..
2. Соціально-економічне становище країни.
3. Періодизація історії України XX – XXI ст.
4. Характеристика підручника, основні його інформаційні особливості.

1. Україна на початку XX століття.

На початку XX ст. український народ не мав своєї держави. Його землі загальною площею 700 тис. кв2 було переділено між Росією та Австро-Угорщиною. Всього на українських землях проживало 48 млн. осіб, зокрема 33 млн. українців.

Українські землі, що входили до складу Росії, були об'єднані в три регіони – генерал-губернаторства по 3 губернії в кожному: Малоросійська (Чернігівська, Полтавська та Харківська губернії), Київська (Волинська, Подільська і Київська губернії) і Новоросія (Катеринославська, Таврійська та Херсонська губернії). Кожна губернія поділялася на 10–12 повітів, а ті, своєю чергою, на волості з кількома селами у кожній.

Губернськими і повітовими центрами були міста, волосними – містечка. Губерніями керували губернатори, яких призначав цар із середовища вищих військових і відомих дворян.

Схема територіального поділу: (запис у зошит)

кілька сіл + кілька сіл = волость

волость + волость = повіт

5 повітів + 5 повітів = губернія

До складу Австро-Угорщини входили три історичні українські регіони: Східна Галичина, Північна Буковина і Закарпаття. Східна Галичина з адміністративним центром у Львові переділялася на 50 повітів, Північна Буковина з центром у Чернівцях – на 10 повітів, Закарпаття з центром Ужгород – на 4 комітати.

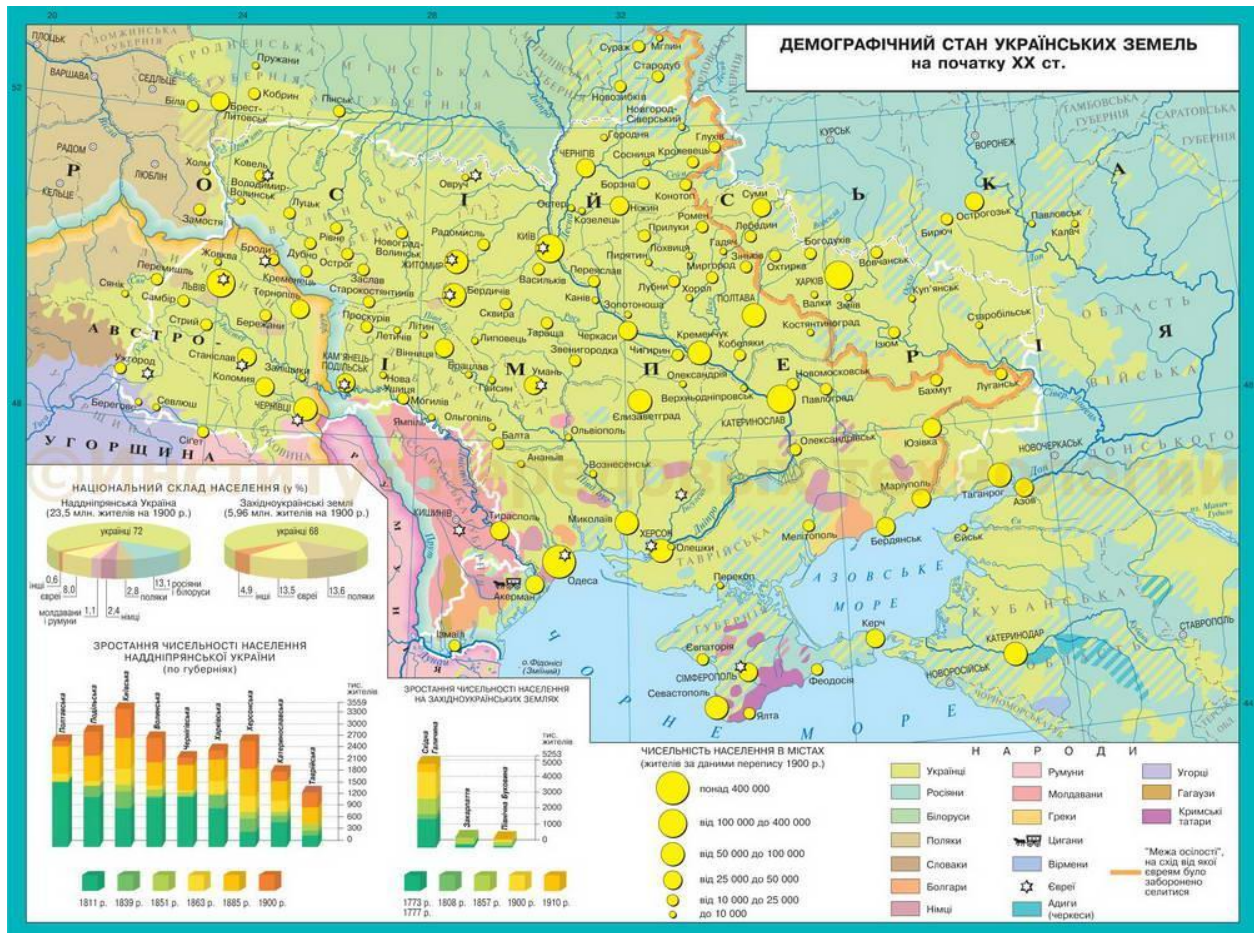
У Буковині найвищою посадовою особою був крайовий президент, а в Галичині – намісник. Вони призначалися цісарем і мали широкі повноваження. Їм підпорядковувались повітові старости, яких призначав міністр внутрішніх справ. Повітові старости призначали війтів, які очолювали сільські громади. У Львові й Чернівцях діяли крайові сейми, що виконували функції органів місцевого самоврядування. Вони опікувалися проблемами торгівлі, освіти, санітарного стану в населених пунктах.

Схема ієрархії влади: *цісар → намісник → повітові старости → війти*

2. Соціально-економічне становище країни.

Переважну більшість населення українських земель складало селянство. У Наддніпрянській Україні в сільській місцевості проживало 84% населення, в західноукраїнських землях – 85%. Проте, на тлі процесів модернізації постійно зростала кількість міст. Їхнє населення, як і населення невеличких містечок і робітничих селищ, було багатонаціональним.

Розглянемо карту:

Уважно розгляньте карту і дайте відповідь на питання:

1. На яких територіях компактно проживало українське населення?
2. Які це сучасні країни?
3. Де була найбільша чисельність населення?
4. Які можна виділити найбільші міста?
5. Народи якої національності також проживали на теренах України?

Уважно розгляньте фотоматеріали і висловіть свою думку щодо соціально-економічного життя українців на початку XX ст..

Як писав М. Міхновський у своїй праці «Самостійна Україна» (1990 р.): «Всеукраїнський нарід здобув у собі досить сили, щоб навіть посеред найгірших обставин політичних, економічних та національних витворити собі нову третю інтелігенцію...

Сучасна молода Україна вважає себе безпосереднім спадкоємцем Шевченка, а її традиції йдуть до Мазепи, Хмельницького та короля Данила...

Третя українська інтелігенція стає до боротьби за свій нарід, до боротьби кривавої і безпощадної. Вона вірить у сили свої і національні, і вона виповнить свій обов'язок...».

3.Періодизація історії України XX – XXI ст.

Слова М. Міхновського протягом майже усього XX ст. були як передбачення.

А зараз розглянемо періодизацію історії України XX-XXI ст.. та занотуємо її у зошит у вигляді таблиці:

XX-XXI століття

Роки	Назва періоду
1914-1917 рр.	Україна в роки I світової війни

1917 р.	Утворення Української Народної Республіки
1918-1920 рр.	Україна в боротьбі за незалежність
1921-1938 рр.	Утвердження радянського ладу в Україні
1921-1938 рр.	Західноукраїнські землі у міжвоєнний період
1939-1945 рр.	Україна в Другій світовій війні
1946-1955 рр.	Післявоєнний період
1956-1964 рр.	Україна в умовах деєталінізації
1965-1984 рр.	Україна в добу «застою»
1985-1991 рр.	Україна на шляху до незалежності
1992-1999рр.	Формування олігархічної України
2000-...	Україна на порозі об'єднаної Європи

4.Характеристика підручника, основні його інформаційні особливості

Уважно розгляньте наступні сторінки підручника. Ви побачите тексти з різними виділеними особливостями: жирний шрифт, різний фон – це важливі дати для запам'ятовування, різні цікаві інформації.

В підручнику також можете зустріти піктограми, які позначають роботу самостійно, в парі чи групою.

А також на сторінках підручника є багато документів та фотоматеріалів, які вам дадуть можливість краще відчувати особливості описуваних явищ.

Обов'язковими є запитання та завдання після кожного параграфа, адже вони не тільки перевіряють як ви засвоїли матеріал, але й мають додаткове інформаційне навантаження.

III – Узагальнення і систематизація ЗУН.

Висловіть коротко (2 -4 речення) якою ви бачите Україну на початку XX ст. Що вас зацікавило в даному періоді.

IV – Постановка д. / з.

Вступ. с.3-11